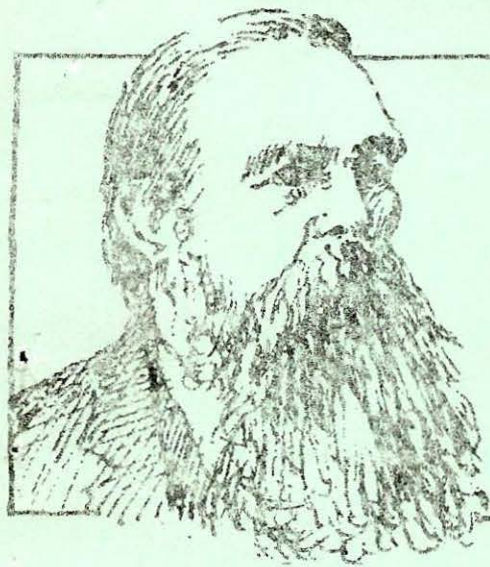
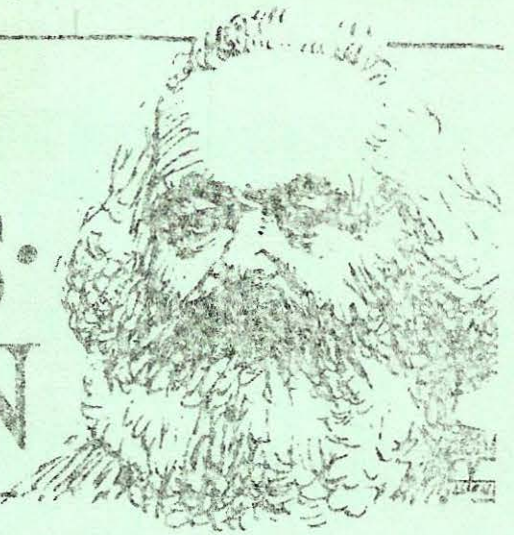
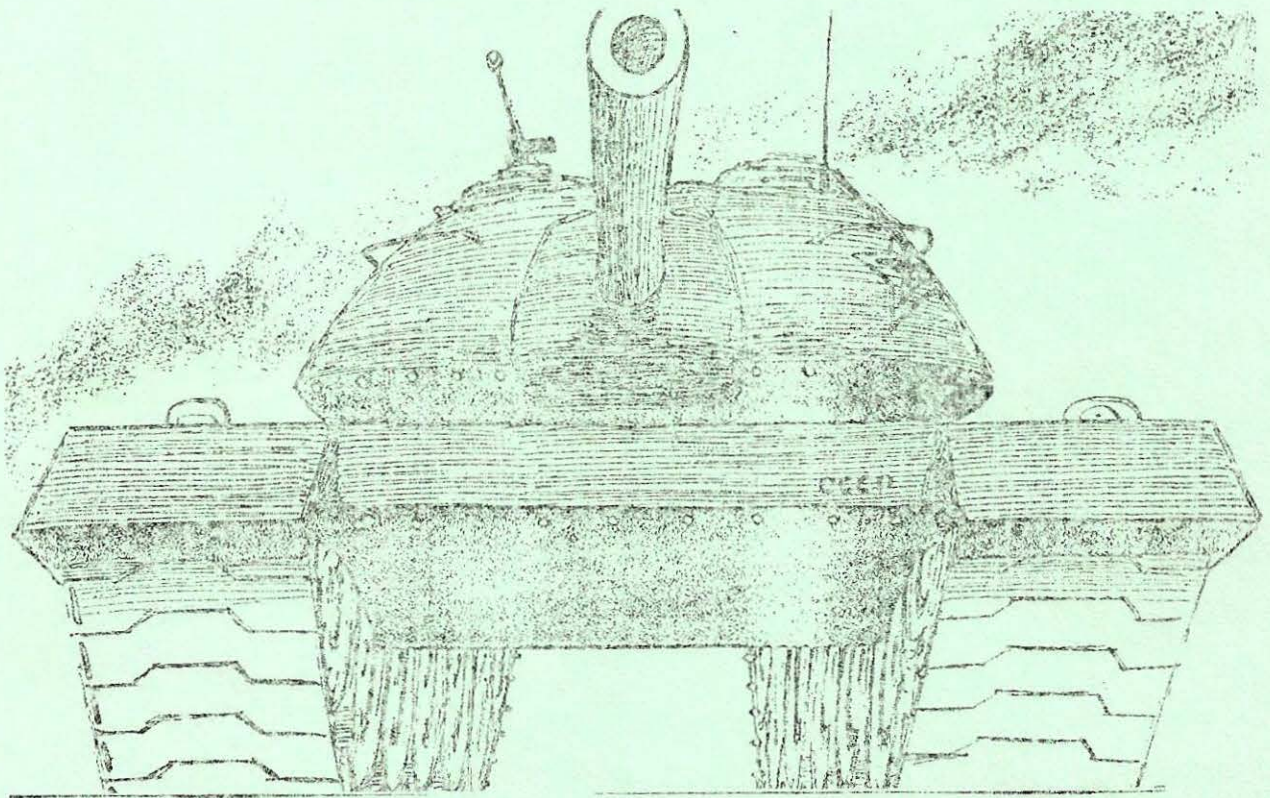

MARX· ENGELS· SKOLEN

PARTISKOLEN TIL AKP(m-l)

OM MILITÆRSPØRSMÅL

PÅL STEIGAN:

kr.10

Innledning.

Det foredraget som bli presentert i dette kurset blei holdt i Marx-Engels Skolen i Oslo, desember -78.
Forfatteren har ikke gått gjennom det i detalj.
Det skal derfor behandles som et internt dokument.
Foredraget kan brukes til sjelstudier.
Det kan brukes av styrer, utvalg og avdelinger.
Det kan brukes som materiale for møter, studiekurs eller seminarer om emnet.
Vi anbefaler ikke at hele foredraget leses opp. Det bør brukes som bakgrunnsmateriale. Lag en kort innledning som tar opp de vansker og problemer som er mest sentrale hos dere sjøl.

Litteratur.

1. Finn fram de mest sentrale henvisningene som står i foredraget.
2. Les: "Forslag til teser om militærspørsmålet".
3. Les Jan Myrdals artikler fra "Folket i Bild" som er trykt opp i kurset.

Forslag til studiespørsmål.

1. Har forslagsstilleren rett i at vi må forkaste parolen "ingen bevilgninger" idag?
2. Hvordan skal vi vurdere NATO i dag?
Hvordan skal vi stille oss til spørsmålet om å få Norge ut av NATO i dag?
3. Skal allmenn værneplikt også omfatte kvinner?
Hvordan skal vi å så fall arbeide for dette?

Studieutvalget i AKP(ml)

Pål Steigan: Militærpolitikk.

Marx og Engels la vekt på studiet av krigen.

Jeg skal snakke om militærpolitikk. Det jeg først skal gjøre er å gå gjennom noe av det Lenin har sagt om dette. Jeg skal se på Lenins behandling av det militære spørsmålet. Jeg har rota fram en del artikler og dem vil jeg vise til, bl.a. for at dere skal kunne bruke dem i studier og bli bedre i stand til å tilegne dere mer av det klassikerene sier om det militære spørsmålet.

Før jeg sier noe om Lenin skal jeg si noe om Marx og Engels, dette fordi de og via stor oppmerksomhet til disse spørsmåla. Ser vi på samla verker til Marx og Engels, så behandler de militærspørsmålet i svært mange sammenhenger. Flere bind i samla verker er rene militærbind. De drøfta slagutviklinger og Engels engasjerte seg i studier av militærkunstens utvikling osv.

Spm oftest tok Marx og Engels stilling for den ene eller den andre parten i de krigene som var i det forrige århundret.

Det hadde sammenheng med at de krigene var kriger som stort sett gikk ut på årekeps mæjher, slik som samlingen av Italia, samlingen av Tyskland og krigene dreide seg om kapitalismens gjennombrudd mot feydalismen.

Det er litt viktig å skjønne Marx og Engels sitt standpunkt fordi det standpunktet blei misbrukt av sosialsjåvenistene under første verdenskrigen. Det er f.eks. en kjent sak at Marx og Engels støtta Preussen mot Danmark og at de støtta Bismark mot Napoleon 3. - fram til Pariskommunen. De oppfatta denne krigen som en krig som bidrog til Tysklands samling, noe de såg som progressivt, og de oppfatta det som en krig som bidrog til å styrte Napoleon 3.

Men i det øyeblikket krigen forvandla seg fra en sånn krig til en krig mot proletariatet i Paris, hvor det i virkeligheten var en allianse mellom Bismark og den franske overklassen for å knekke Pariskommunen, da endra de sjåleagt holdning.

I tillegg til dette kan vi vise til at Marx og Engels støtta Nord-Sjåven i Amerika mot Sør-Statene. Marx sendte personlig, på vegne av Internasjonale, hilsning til Lincoln som uttrykk for denne støtten. Det tok konkret stilling til ei lang rekke kriger.

Dette blei brukt av sjåvenistene og forskjellige revisjonistgrupper som dukke opp i Europa i begynnelsen av århundret. Det var en kamp om dette allerede før verdenskrigen. Flere av disse kampene er referert i en svensk bok som heter "Arbeterklassen och de fortrykte folken," utgitt på svensk Oktober. Der er det bl.a. en del teser om den kommende krigen, et uttrykk for Internasjonale s linje. Sjå om den rådende linje i Internasjonale for krigen var relativt brukbar (den var ikke klar på alle punkt), så var de konferanser som vedtok linjer om dette et uttrykk for at det eksisterte andre te denser so seinere skulle bli dominerende.

De som abgrop et proletarisk-internasjonalistisk standpunkt, brulte nettopp slike ting som Marx og Engels sin støtte til forskjellige bårerskap under den tidlige perioden av kapitalismen, når de sjå skulle støtte imperialistiske kriger. Lenin gikk skarpt i rotte mod dette. Lenin tok dette opp på et tidlig tidpunkt.

All i 1908 skrev han en artikkel som heter: "Belicose militarism and the military tactics of the social democracy" (bind 15 s. 191-205). Her går han gjennom en del av Marx og Engels sin holdning i krigs-spørsmålet. Her sier han f.eks. at de var helt riktig av Marx og Engels å oppfordre først Tyskland og seinere England til å samle seg til en krig mot Tsardømmet i Russland. Dette fordi Marx og Engels oppfatta det som en alvorligere trussel mot arbeiderbevegelsen i Europa. Oksom teorismen skulle vinne over Europa, ville denne bli satt 20-30 år tilbako. De foretrak å samle kreftene med borgerskapet i Europa for å hindre en sånn utvikling.

Lenin om budsjettet.

Nå skjedde ikke dette. Men allerede da var denne typen problemstillinger oppe. I 1909 laga Lenin en instruks som ble vedtatt av det sosialdemokratiske partiet i Russland om hvordan de skulle stille seg til avstemninger om budsjettet.

For det første sier han (bind 15) at "det er feil å stemme for budsjettet som helhet (statsbudsjettet). For det andre er det feil å stemme for pos er på budsjettet som klassestaten bruker til å sanksjonere utgifter til redskap for å undertrykke massene med de væpna styrkene osv."

Dermed var bolsjevikenes holdning til militærbudsjettet i Dumaen klarlagt. Argumentet den ga gon var først og fremst at dette blei brukt til å undertrykke massene med.

I august 1914 var det oi lang rekke sosialdemokratiske partier, i alle fall flertallsfraksjonene, som forrødte de tidligere erklæringerne fra Stuttgart og andre steder om ikke å stemme for krigsbevilgninger, ved å stemme for krigsbevilgninger, f.eks. det tyske sosialdemokratiske partiet. De vadtaka kalte Lenin for "Internasjonalens stikkende lik", at åpent forrøderi mot arbeiderklassen og et uttrykk for at disse flertallsgruppene hadde gått over til det imperialistiske borgerskapet i sitt eget land. Han kalte dette for Internasjonalens sammenbrudd.

Det var også å og med at Internasjonalens medlemmer i et land stemte for krigsbevilgninger mot et annet land, der også Internasjonalens medlemmer stemte for krigsbevilgninger mot det første landet.

Da var flertallsfraksjonene i disse partia redusert til ståttspillere for sitt eget borgerskap i en urettferdig omfordelingskrig.

Detto kritiserte Lenin i flere artikklær i 1914. Han har en artikkel som heter: "Krigen og det russiske sosialdemokratiet" (bind 21) og i: "Sosialisme og krig" (bind 21) - den siste er gitt ut i en artikkelsamling på Oktober.

Der definerer han sosialsjåvenisme som å "fremme ideen om foreværet av fedrelandet i den nåværende krigen. (ordet "nåværende" kom i den senere polemikken til å spille en sentral rolle).

For å sjåvenisme logisk sett til å forlate klassekampen under krigen til å stemme for krigsbevilgninger osv."

Detto forsveret av fedrelandet betyr ikke, i denne krigen, å kjempe mot utenlansk undertrykking, men retten til den ene eller den andre stormakta til å plyndre kolonijene, eller å undertrykke andre nasjoner. Det står flere artikklær i 21. bindet som er interessante f.eks. en som heter: "Den europeiske krigen og internasjonal sosialisme".

Her kritiserer han de kreftene i Tyskland som misbrukte Marx og Engels sine standpunkt mot den russiske tsaren med å kalle den første verdenskrigen for en frigjøringskrig mot tsarismen.

Lenin mot Rosa Luxemburg.

I denne debatten hadde Lenin trukket opp en grensegang mot en type opportunisme og alliert seg med flere forskjellige krefter. En av dem som støtta Lenin i polemikken mot Kautsky, var Rosa Luxemburg.

Men hun uttrykte en annen form for opportunisme og trakk en annen type konklusjoner av den polemikken. Hun skreiv en brosjyre undertitelt "Junius", som Lenin har kritisert i en artikkel som heter "Juniusbrosjyre" (bind 22).

Hennes tese og tesene til de polske sosialistene som hun tilhørte, var at nasjonale kriger er "ikke lengre mulig i imperialismens era. Nasjonale interesser tjener bare som et redskap for å nar narre massene, for å stille arbeiderklassen i tjoneste til deres dødsfiende: imperialismen."

Hun sa videre at nasjonale kriger ikke lengre var mulig, og til og med dersom en krig starta som en nasjonal krig så blir den "omformet til en imperialistisk krig som trekker inn interessene til

den ene eller den andre imperialistiske makta eller koalisjon mellom imperialistiske makter":

Dette sier Lenin er fullstendig feilaktig. "Det at et fenomen kan forandre seg til sin motsetning", sier han, "det er grunn eggende marxistisk dialektikk, en nasjonal krig kan omformes til en imperialistisk krig, og omvendt" (bind 22 s.309).

Men dette avgjør ikke spørsmålet. Han tar et eksempel på at en nasjonal krig var rettferdig sjøl om det fantes imperialistiske element i den. Nemlig de nord-amerikanske statenes frigjøringskrig mot England. Der var det slik at de franske tråppene bekjempa britene på amerikansk side. Franskmenne gjorde dette ut fra sine interesser for kolonier i Nord Amerika. Men likevel sier Lenin at vi hadde da "en nasjonal frigjøringskrig hvor imperialistisk rivalisering var et hjelpe element" (samme sted s.310).

Det motsatte var forholdet i 1914-16.

Her var det nasjonale elementet et underordna element. Nemlig det nasjonale elementet i den østerrike-serbiske krigen.

Som kjent undertrykte Østerrike Serbia, og Serbia hadde visse rettferdige krav overfor Østerrike. Men i krigen sett under ett spilte dette ingen vesentlig rolle, fordi krigen som helhet var bestemt av imperialistisk rivalisering.

Hentrekker den konklusjonen at sjøl i Eurôpa kan nasjonale kriger ikke betraktes som umulige. De er tvært i mot mulige.

Han gir et eksempel på det i den artikkelen som heter: "Oppsummering av diskusjonen om sjølrådoretten" (bind 22 s.332). Det er eksemplet med Belgia.

Nasjonale kriger i Europa.

Belgia var som kjent et imperialistisk land allerede da.

og er det fortsatt. Dengangen hadde de også kolonier og drev virkelig imperialistisk utbytting i en ikke ubetydlig målestokk.

Han sier: "Hvis Belgia blir annektert av Tyskland i 1917, og så i 1918 gjør opprør for å sikre sin frigjøring, så ville polske kapitalister være mot Belgias opprør fordi det belgiske borgerskapet har retten til å undertrykke utenlandske folk." Om dette standpunktet sier han: "Det er ingenting marxistisk eller engang

revolusjonært i dette argumentet. Viss ikke vi ønsker å forråde sosialismen må vi støtte ethvert opprør mot våre hovedfiender: borgerskapet i de store statene - forutsatt at det ikke er

opprøret til en reaksjonær klasse." Med reaksjonær klasse mener han f.eks. ikke borgerskapet i Belgia i dette tilfellet. Men han

snakker da om furdale klasser. Derved hadde Lenin gjort en grenseoppgang på den andre side. Først en grenseoppgang mot Kautskys

opportunisme som var åpen sosialsjåvinisme, og så en grenseoppgang mot Rosa Luxemburgs opportunisme, som i virkeligheten

ved ikke å støtte rettferdig kamp mot imperialismen - var en indirekte støtte til imperialismen. I denne debatten ble det

marxist-leninistiske standpunktet til nasjonale kriger og holdninga til ulike typer forsvarskriger og urettferdige kriger

skjerpa og utvikla. Dette tar Lenin opp videre og setter på spissen i 1916 i bind 23 (bind 23 er forøvrig ei lærebok i Lenins synspunkter på militære spørsmål).

Der sier han i en artikkel som heter: "En karikatur av marxismen og imperialistisk økonomisme" s. 31 "I ekte nasjonale kriger så er ordene forsvar av fedrelandet ikke å føre folk bak lyset. Vi er ikke mot den parolen."

Videre sier han at forsvarskriger som virkelig er forsvarskriger - som virkelig er forsvar av fedrelandet, de er rettferdige og

progressive. Dette fordi det her er snakk om å kaste av seg utenlandsk undertrykking. Han har her det kjente eksemplet

med Persia mot Russland. Han sier at en slik krig vil være en rettferdig forsvarskrig uavhengig av hvem som angriper først.

"Enhver sosialist vil ønske seier for den undertrykte, avhengige og ulikeverdige staten, mot undertrykkerstaten - slaveholderstaten." Dette er uavhengig, sier Lenin, av hvilken klasse som sitter med makta i den undertrykte staten (jfr. den albanske polemikken om konger osv...). Dette er fra bind 23. I dette bindet går han videre inn på å formulere programmatisk bolsjevikenes standpunkt til forskjellige spørsmål. Han har en artikkel som heter: "Slagordet om nedrustning" og en som heter: "Militærprogrammet til den proletariske revolusjonen". Dette er i grunnen to utkast til samme sak. (s. 94 & 77)

LENIN ER IKKE PASIFIST

Han gjør det helt klart at sjøl om sosialister er mot militarismen så er de ikke pasifister, og ikke tilhengere av nedrustning. Da f.eks. bolsjevikene sto mot bevillningene i den tsaristiske Dumaen var ikke det et uttrykk for en nedrustningsparole, de stilte aldri krav om dette, de sto mot det som en demonstrasjon mot klassekarakteren til den tsaristiske armaen.

I den venstrebevegelsen som brøyt mot opportunistene, var det som sagt veldig mange strømninger. I skandinavia var f.eks. den framherskende strømmingen pasifistisk. Det brukte gevær. Marti Martin Tranmæl. De beherska i virkeligheten veldig mye av militærdiskusjonen. Vi kan se at den typen opportunisme som de representerte, har eksistert framover i Norge i veldig lang tid. Den eksisterte i 1940, den eksisterer idag. Steinar Stjorne trekker sin militærpolitikk tilbake til det brukte gevær, militæstroiken, avrustningsparoler osv. Den var Lenin steinhart imot. Han kritiserte de norske sosialistene for å stå for et småborgerlig standpunkt som ikke var proletarisk, men som klagde over den fryktelige verden i stedet for å se pårealitetene. Han sa at "en undertrykt klasse som ikke stræver etter å lære seg bruk av våpen, og skaffer seg våpen - en slik klasse fortjener bare å bli behandlet som slaver!" (s. 80)

Dette er en veldig klar uttalelse, og det er en svært skarp kritikk av den norske sosialdemokratiens holdning. Han mente at det ville føre til slavebinding, og de fortjente de heller ikke annet. Han sier at undertrykkersklassen er alltid væpnet og dermed må proletariatet lære seg bruk av våpen for å forberede å ekspropriere og avvæpne borgerskapet. Dette er det som legger grunnlaget for den leninistiske holdninga til verneplikt.

Som kommunister er vi tilhengere av verneplikt under borgerskapets diktatur, og vi er for at flest mulig gjør bruk av verneplikten for å lære seg bruk av våpen. Dette for å vandre de mot borgerskapet når den tida kommer. Han nevner at på det tidspunktet fantes en tendens til militarisering av ungdommen (dette var midt under krigen) - de voksne mennfolka var for langt militærisert. De imperialistiske borgerskapene hadde begynt å militarisere ungdommen, og imorgen kan de tenke seg å militarisere kvinnfolka. "Hva skal vår holdning til dette være" spør Lenin. Han svarer: "Vår holdning bør være: Utmerket! Full fart forover! Jo fortare vi beveger oss, jo raskere skal det væpnet opprøret mot kapitalismen komme. Hvordan kan sosialdemokratiet være redd for militarisering av ungdommen osv. viss de ikke har glemt eksemplet fra Pariserkommunen" (s. 82) Han nevner en borgerlig observator til Pariserkommunen som skreiv imen engelsk avis i mai 1871 at "viss den franske nasjonen bestod bare av kvinnfolk - for en fryktelig nasjon det ville være." Han sier at kvinnfolk og tenåringer kjempa på barrikadene side om side med mennene. Proletariske kvinnfolk ville ikke se passivt på at dårlig væpnet eller uvæpnet arbeidere blei skutt ned av de godt væpnet styrkene til borgerskapet.

De vil ta opp våpen som de gjorde i 1871 og slutte seg til den væpnede kampen. Så spør han hvordan en proletarisk kvinne skal stille seg til at mannen blir sendt ut i militære? Ved å fordømme all krig? Krevne nedrustning? Til dette sier han: "Kvinnene til en undertrykt og virkelig revolusjonær klasse vil aldri akseptere en slik skamfull rolle. De sier til såne sonner: Dere vil snart vokse opp, dere vil bli gitt et gevær. Ta det og lær den militære kunsten skikkelig. Proletariatet trenger denne kunnskapen. Ikke for å skyte sine brødre og arbeidere i andre land, slik det blir gjort i denne krigen, og som sosialismens foredere ber dem om å gjøre. Vi trenger dette for å bekjempe borgerskapet i vårt eget land, for å få satt en stopper for all utbytting, fattigdom og krig. Ikke med fromme ønsker, men ved å nedkjempe og avvæpne borgerskapet." (samme sted)

"Ikke et øre, ikke en mann"

I den samme artikkelen tar han opp parola: "Ikke et øre, ikke en mann". Jeg tror at dette slagordet er hentet fra pasifismen på denne tiden. Han erklærer seg enig i det, under forutsetning at det ikke gjelder bare den stående hæren, men også den borgerlige militsen. Han sier vi er ikke for en borgerlig milit, vi er bare for en proletarisk milit. Han var mot å opprette et vann tett skil skille mellom den stående hæren som borgerskapets redskap, mens militsen skulle være noe annet. At en skulle kunne tenke seg å bevilge penger til den borgerlige militsen, men ikke til den stående hæren. Dette, mente Lenin, måtte behandles på lik linje. Han nevner her land som USA, Sveits og Norge. Han sier at vi kan stille krav om reformer i militærsystemene. Slik som å avskaffe den militære straffeloven, lik rett for utlandske og innenlandske arbeidere osv.. I det samme programmet så skjeller han direkte ut de norske forsvarerne av nedrustning, de som sier: "Vier et lite land, vår hær er liten, det er ingen ting vi kan gjøre mot de store maktene. Vi ønsker å få være i fred, og fortsette vår økeveipolitikk. Vi vil kreve nedrustning, tvungen internasjonal voldgift, permanent nøytralitet osv.."

Denne strevinga, sier Lenin, fra små stater til å holde seg væk fra de store kampene i verdenshistoria til å dra fordel av sin egen relative monopolistiske posisjon, for å holde seg i passivitet. Dette er de objektive sosiale omgivelsene som sikrer at ideen om avrustning kan spille en så stor rolle blant befolkninga i visse små stater.

Denne strevinga er sjølsagt reaksjonær, og den er utolukkende basert på illusjoner. For på en eller annen måte vi imperialismen dra de små statene inn i sjøle kværna til verdensøkonomien og verdenspolitikken". (s. 86)

(Altså disse siste eksempla er hentet fra bind 23, ellers har jeg sitert bindene: 15, 21, 22, 23. Artikkelen var "Den proletariske revolusjonens militærprogram".)

- I Internasjonalens opptakskrav, de 20 Moskvatesene, 1920, så er mange ting stillt som opptakskrav. En av de sakene som er stillt som et absolutt krav, er at partiene skal drive agitasjon i de militære styrkene. Forberede de militære styrkene på å vende våpen mot borgerskapet og skaffe seg militærkunnskap gjennom borgerskapets militærapparat. Det som derimot av en eller annen grunn ikke er nevnt, er holdninga fra partiene til militærbevilgninger.

Jeg tror dette kan komme av at Lenin så ~~xxxxx~~ at dette spørsmålet kunne komme til å stille seg forskjellig i forskjellige land-avhengig av om det var imperialistiske land, eller som stod overfor en rettferdig krig.

Det longeste han har gått i behandlinga av dette spørsmålet er å si at dersom et sånt borgerskap fører en nasjonal krig, så ville det være en rettførdig krig. Ti nå har jeg mest snakka om erfaringer fra Lenin. Det er han som har skrivi mest om dette.

Erfaringer fra Kina.

Kineserne hadde en helt annen situasjon, så det går ikke an å sammenligne den direkte, men en skål i alle fall være klar over den situasjonen de stod oppå i. De gjorde mer enn å støtte, de gikk aktivt inn i militærapparatet. Men dette var som kjent et borgerligt-revolusjonært militært apparat. Det var Koumintangs militærapparat, som særlig blei brukt mot kommunistene. En av de viktigste grunnene til at kommunistene opprettet en profesjonell frigjøringshær med høyt militært nivå, var at svært mange av de kommunistiske kadrene hadde vært offiserer i Koumintang. De hadde vært forelesere og politiske ledere i Wan-Poa militærakademiet. De hadde deltatt i slike saker som Nordekspedisjonen. Uten denne type erfaringer ville muligens den lange marsjen vært umulig. Dette var militærapparatet i et undertrykt, halvfrydalt, halvkolonialt land. Dette kan derfor ikke sammenlignes direkte. Men militærapparatet i det tsaristiske Russland kan heller ikke sammenliknes direkte. Det må vi ta stilling til på grunnlag av en konkret analyse.

AKP(ml)s partiprogram.

Hva sier partiprogrammet om disse spørsmåla? Programmet sier en masse bra om disse spørsmåla. Det meste er å samla i pkt. 24: "Oppgåvene om Noreg vert dregen inn i ein tredje verdskrig." Her står det for det første, at om Norge blir angrepet so vil hovudmotstandsløsen skifta. Da vil den ikke lengre gå mellom borgerskapet og proletariatet, men mellom den imperi listiske angrepsmakta og den norske nasjonen. Så står det om de væpna styrkene i Norge at: "Dei væpna styrkene i Noreg er ikkje skipa for å verja Noreg sitt nasjonale sjølstende. Dei er bygde opp for å undertrykke det arbeidande folket med vald, gje kanonfode til USA imperialismen og trygge posisjonen til USA imperialismen i Noreg." Det siste gjeld bare de siste tiåra. "Den prinsipielle haldninga AKP(ml) tek er at vi ikkje vil i loyva eit ore til desse styrkene, at vi ikkje akn stå dei og at vi oppmodar folk i Noreg til å sjå dei som reidskapar for klassefienden og imperialismen. Proletariatet må likevel nytta værneplikta til å læra å hand sama våpen og læra militærkunsten. Kommunistane og dei progressive må jobba mellom soldatane for å vinne dei mot militarismen, reaksjonen og borgerskapet i det heile." Så kommer et eksempel: "Om t.d. sosialimperialismen går til åtak på Noreg er det ingen grunn til å rekne med at det borgarlege forsvaret gjer nokon stor motstand. Mest trøleg er det at dei væpna styrkene vil gå i oppløysing liksom dei gjorde i 1940. Om dei skulle gjera motstand under leiing av den borgarlege regjeringa mot eit imperialistisk åtak, vil AKP(ml) sjå det som ein rettsk krig som proletariatet står".

Det som virkelig kan frigjøre den norske nasjonen er ikke det reaksjonære norske militærapparatet, men folkevåpning og folkekrig. En nasjonal revolusjon er frigjøringskrig. Dette er noe av det som står og som uttrykker kjernepunktene etter min mening.

Under visse vilkår kan vi altså støtte den borgerlige hæren, sjøl om vi ser på det som herskerklassens undertrykker-redskap. Det er situasjoner der den borgerlige hæren står opp i en rettferdig krig mot et imperialistisk angrep.

Dette er et standpunkt som har gjennomsyra den norske m-l bevegelsen fra starten av.

Dette er ikke noe nytt standpunkt. Men det har ikke tidligere vært uttrykt så klart programatisk.

Men det har f.eks. aldri vært slik at den norske m-l-bevegelsen har villet stille seg nøytral til en sovjetisk invasjon i Norge. P.g.a. den norske m-l-bevegelsens sammensetning så er de fleste unge, og svært mange har tilknytning til krigsgenerasjonen - de som opplevde 1940, og har derfor vært nødt til å ta stilling til NKPs holdning i 1940 - fra ganske tidlig.

Vår oppsummering av 1930 er klar: NKP skulle ha slåss fra første øyeblikk. Men NKP oppfordra til å legge ned våpna og oppføre seg pent og rolig. Vi mener og at de med full styrke skulle ha gått inn i den borgerlige hæren. De skulle evt. spillt Hanovigs rolle fra Vinjosvingen. Tatt med seg våpna og kjempe der borgerskapet ikke ville kjempe. Det ble da ikke kommunister, ~~men~~ men en småkapitalist som fikk den rollen i norsk historie.

Det er en tragisk sannhet. Det var noe som satte kommunismen drastisk tilbake i norsk historie.

Til slutt i denne delen skal jeg si litt om slik jeg oppfatte verdens-situasjonen.

Sovjets tryssel i dag.

Vi har slått fast i programmet at det sansynligvis blir en ny krig mellom de to supermaktene. Det var i 1976.

Den der tid har vi hatt opptrappinga på Afrikas Horn, vi har hatt statskuppene i det sørlige arabia, Ser-Jemen og forsøk i Nord-Jemen. Vi har hatt kupp i Afghanistan, og utviklingen på Svalbard og i Nordområdene. Vi har fått den nye krigen i Indo-Kina. Vi har oppsumert OKEAN-75 øvelsen til Sovjet, dette var ~~en~~ en øvelse der det bl.a. ble lagt en jernring rundt Norge og vi har sett utviklinga i våpenkappløpet mellom de to supermaktene. Det er klart at de tendenser vi så i 1976 er blitt mye sterkere.

Vi ser at Sovjet på noen områder, militært sett, har gått forbi USA. F.eks. i panserstyrke, i endel strategiske og taktiske rakett reserve, deler av flyvåpnet og alt marin-utstyr - bortsett fra hangarskip. Det er et spørsmål hvor mye vekt en skal legge på hangarskip. Det er klart at hangarskip med sine 6000 mann - slik som de amerikanske hangarskipa, og med sine kjernofysiske stridsodder, spiller en vesentlig rolle. På den andre sida. På den andre sida har den moderne cruice misstle teknologien også gjort de veldige skipa svært sårbare.

Det er derfor ikke sikkert at det er USAs overlegenhet på hangarskipsområdet som betyr en egentlig strategisk overlegenhet.

I en rapport jeg har sett fra den amerikanske marinen, så

regner de ikke med å kunne utgjøre noen virkelig trussel mot Sovjet i norske farvann.

De sier at dersom det blir en krig så regner de med at Sovjet vil beherske Nord-Atlantiken og Nordsjøen og sjølsagt det Baltiske hav, og at USAs muligheter for å komme til unnsetning, som de sier, er svært små.

Vi har avslørt at Sovjet faktisk har en militær base på Svalbard. Denne er svært langt vest og er større enn de andre basene de har i Arktis. Vi mener derfor at krigen er rykket mye nærmere, sjøl om vi ikke kan si hvilket år den kommer. Vi ser at rivaliseringa er blitt mye skarpere og at ulikvekten er blitt tydelig. Samtidig er det ingen ting som kan hindre krigen.

Det som evt. skulle forhindre krigen var at en supermakt p.g.a. sine indre problemer blei satt ut av spill eller liknende. Det er det svært liten sansynlighet for, en revolusjon i ei av de to supermaktena er heller ikke aktuell. Fredskonferanser vil sjølsagt ikke løse dette problemet. Andre faktorer kan virke utsettende på krigen, men så lenge det er imperialismen kan ikke krigen forhindres, det viser all historie.

Når det gjelder Norge ser jeg faren for at vi kan bli utsatt for en ny "Weserübung"-kodenavn på det tyske angrepet på Norge.

Sovjet ville med ett slag og svært overraskende slå til og okkupere hele Norge.

Nato opptrer med en doktrine som sier at russene vil rulle opp Norge fra nord. Dette er etter min mening en helt urealistisk doktrine. Den er minst 10 år gammel.

Jeg tror at det mest sansynlige er at Sovjet vil forsøke Norge mot Atlanteren gjennom f.eks. en øvelse som OKEAN-75. Her var det nettopp dette de gjorde. På dette viset kan ikke den amerikanske luftbrua bli virksom. Denne ville da gå rett i sporren.

Sovjet kan sende inn luft-lande-divisjoner i Sør-Norge og evt. det samme i Nord-Norge. Jeg tror det er fullt mulig for Sovjet å okkupere de administrative sonene i Norge først. På dette viset kan de også skaffe seg en politisk løsning, dessuten sikre seg de mest tett befolkede områdene.

Sovjet kan heller ikke risikere at Sør-Norge blir holdt av amerikanerne, og at de får Nord-Norge.

I så fall mister de deler av den avgjørende kontrollen av Skagerrak og Kattegatt som de må ha dersom Østersjøflåten skal komme ut i Nord-Atlantiken.

Derfor tror jeg at vi bør innse at det er fare for at Sovjet bygger opp til en slik situasjon.

Nøytronbomba.

Sovjet legger også stort press på regjeringene i Vest-Europa for at de ikke skal forberede seg på en slik situasjon.

Sovjet sendte brev til en lang rekke regjeringer i samband med nøytronbomba. Det var ikke sendt ut fra Sovjets freds vilje, men fordi Sovjet så følgende problem:

Dersom Vest-Europa skaffe seg nøytronbomba så ville den sovjetiske hovedstrategien for Mellomeuropa, nemlig massivt

panserangrep, et felt der Sovjet er totalt overlegen USA, mota en alvorlig utfordring, nemlig faren for begrensa atomkrig som amerikanerne ville kunne gjennomføre med relativt stort hell dersom de hadde mye nøytronbomber.

For å sikre gjennomføringa av den ø sovjetiske panserstrategien var det veldig viktig for Sovjet å hindre at Vest-Europa skaffa seg nøytronbomba.

Det er og klart at nøytronbomba er et uttrykk for supermaktes ønske om å bruke atomvåpen i en slik krig. Vi støtter ikke USAs utvikling av nøytronbomba. Men vi må likevel se på realpolitikken.

Hva var de taktiske grunnene til at Broesnev gjorde som han gjorde?

Hva var den faktiske virkninga?

Det som er tilfelle nå er at NATO ikke har noe svar på den sovjetiske panserkilen. Det er det Sovjet oppnådde med presset.

Broesnev har også sendt et nytt brev i samband med Kinas forhandlinger med England og andre Vest-Europeiske land om å skaffe bl.a. Harrier fly og andre moderne våpen for å forbedre standarden til den kinesiske folkemakten.

I dette brevet truer Broesnev landa i Vest-Europa at de ikke må gå inni noen form for støtte til Kina.

Han sier at Sovjet ville oppfatte det som en trussel mot seg dersom Vest-Europa gjorde det. Sovjet er veldig årvåken på å slå ned på enhver tendens i Vest-Europa til å forberede seg militært.

Hva bør ikke endres i programmet?

Mye av det jeg nå skal si er bare mine egne personlige meninger, og det må bare oppfattes slik.

På noen punkt vil jeg erklære meg uenig med partiprogramm.

— som argumenterer mot meg ut fra partiprogrammet, har har da programmet i ryggen og har full rett til det.

For jeg tar opp det jeg mener bør endres skil jeg si litt om det jeg mener ikke skal endres.

Jeg mener det er helt rett det som står i programmet at det norske forsvaret er borgerskapets forsvær.

Det er ikke bare retta utover, men også innover mot folket. Det står vel ikke spesielt i programmet, men det er i alle fall klart at det inngår i programmet at dette forsvaret også kan brukes til urettferdige kriger utafor landets grenser.

At borgerskapet som klasse ikke er et nasjonalt borgerskap, men et imperialistisk,

Ved en supermaktsinvasjon vil det kapitulere i stor grad, ut fra sine klassemessige interesser.

Det er helt klart at en krig mellom USA og Sovjet vil være en imperialistisk omfordelingskrig og ikke en rettferdig krig fra f.eks. USAs side mot Sovjet.

At krigen gjennom krigsføringa kan forandre karakter, slik 2. verdenskrigen gjorde det, er helt klart.

Men jeg vil erklære meg enig med programmet og uenig med Stalin i oppsummeringa av 2. verdenskrigen.

I en artikkel i Peking Review står det sitert et stalinpostulat fra 1946 hvor det sies at 2. verdenskrigen var

rattferdig fra starten av, var en krig for demokratiet mot facisme fra England og Frankrikets side, fra strten ~~ad~~.

Dette bryter med Stalins eget stand-unkt i 1939, det bryter med
 Maos standpunkt i 1939-41, og jeg mener det bryter med virkelig-
 heten. Det var fra starten: "Det er en krig som forandra seg i og med at Sovjet ble an-
 grepet."

Men fra de enkelte folka som slpss mot nazismne bar det hele tida en rettfordiig forsværskriig.

Den analysen som ligger i stalinismen mener jeg er grunn og mekanisk. Her er det ingen grunn til å forandre programmet.

Vidre mener jeg at vi skål holde fast på at dersom det norske forsvarotkjemper mot en invasjon,så er dette rettfordig.

En slik krig vil vi støtte aktivt, sjøl om vi går ut fra at den offisielle motstanden vil knekke sammen.

Det er folkekrig og folkehæren som kan jage okkupantene på søen.

Det borgerlige forsvaret kan ikke omdannes til en slik hær.
Den må skapes uavhengig.

Det ligger i vårt program, at vi halt fra starten av skal bygge opp uavhengige militære grupper, som gjør egne aksjoner, under egen kommando og som har sine egne våpen, som er uavhengig av det nasjonale forsvaret.

Detto er nok gode nok som ingen grunn til å forandre.

Der borges Børge Yngvaresen vil klappe sammen ut fra sin indre
 iagttagelse og se om en frigjøring så må det nødvendigvis
 bygges på et godt fundament

Det er også en del av vår politikk at dersom det blir en slik krig så vil det være grunnlag for en enhet med deler av borgerskapet på bestemte vilkår.

Forutsetningen er at vi ikke underordner oss borgerskapets ledelse slik som Furuboten klikken gjorde under 2.verdenskrigen. Det er en skal vi være mot.

Vi har vært tilhengere av værneplikt siden SUF kutta ut parola
mod politisk militærnektning. Dette mener jeg er helt rett, og

vi skal fortsette med å være tilhengere av verneplikta

Vi skal gå aktivt inn for at folk avtjener verneplikta.

Dette er hovedstolpen i den general-linja som jeg mener vi har, og som etter min mening ikke skal forandres.

Man også dette er saker som er omstridte i den internasjonale m-1 bevegelsen. Ikke alle partier deler våre standpunkter i

disse sakene. Derimot så mener jeg, i likhet med en del folk i den internasjonale m-l bevegelsen, og som jeg er uenig med på andre punkt, at parolen om ingen bevilgninger i dag er avlegs og skadelig.

Ingen be diggrinner?

seg fremtillende leningsbruk av denne parola og det var i den første imperialistiske verdenskrigen hvor bevilgninger fra f.eks. det tyske sos. demokratiet spilte en rolle og som legitimering av en imperialistisk krig og som faktisk støtte og knyttlig av arbeidereklassen og dens organisasjoner til den imperialistiske krigen.

Dette førte til at arbeiderklassen i de forskjellige landa politisk sett blei brukt mot hverandre. Det er klart at borgerskapet hadde fått gjennom disse bevilgninge likevel.

Det er ikke det som er problemet, men saka var at dette førte til sosialsjåvenismen i arbeiderklassen, det førte til at den urettferdige krigen, krigen for kolonoer, blei legitimert.

En kan vanskelig si at å ta stilling for bevilgninger til det norske militærapparatet vil legitimere en norsk omfordelingskrig for å skaffe seg kolonoer. Det en kan si er at det vil legitimere borgerskapets militærapparat mot arbeiderklassen. Det er ingen tvil om at dette er borgerskapets militærapparat. Det er ikke noe nasjonalt apparat over klassen.

Jeg mener også at vår parole ikke har vært en avrustninge parole.

Når vi sa "ikke et øre til det borgerlige militærapparatet", så var det en propagandistisk parole som var retningsgivende for oss og for hvordan en evt.

parlamentsfraksjon skulle stille seg til forsvarsbudsjettet når det kom opp.

Stemme mot og avsløre klassekarakteren til dette forsvaret.

Ikke for at vi hadde noen illusjoner om at det ville føre til en eneste patrøne mindre til forsvaret.

Vi har aldri heller stillt en nedrustningsparole.

Derimot er denne holdninga som er kallt "den prinsipielle haldninga til AKP(ml)" uklart formulert i programmet og kan gi illusjoner om noe annet.

Det står nemlig at "Den prinsipielle haldninga AKP(ml) tek, er at vi ikkje vil løyve eit øre til dei væpna styrkane", det skulle stått "...ikkje vil røyste for løyvingar". Problemet er ikkje om vi skal løyve eller ei, vi er ikkje den norske staten. Spørsmålet er hvilken holdning vi skal ha til bevilgninger.

Dette er ikke en bagatell. Det en desverre slik at en d l marxist-leninister formulerer seg som om de hadde statsmakta, vi er ikke unntatt.

Ikke likegyldighet til forsvar.

På samme måte vil en endring av denne parolen som en parlamentsparole i hovedsak være en endring av den politiske innretninga.

Grunnen til at jeg mener at prolen "ingen bevilgninger" er skadelig i dag, er at den bidrar til nedrustning av årvåkenheten mot krigen, og den skaper det inntrykk at vi stiller oss likegyldige til om det borgerlige forsvaret er tilstrekkelig væpna til å stå imot et imperialistisk angrep eller ikke.

Jeg må si at jeg ikke er likegyldig om det norske forsvaret er av Glistrup type. Han har som kjent foreslått at forsvaret i Danmark erstattes av en automatisk teleforsvarer som sier på russisk: "Vi overgir oss".

Det er ikke likegyldig for arbeiderklassen i Norge om forsvaret er av denne typen eller av den sveitsiske.

Sveits har et av de borgerlige militærapparatene, som i forhold til befolkningen, er forholdsvis best væpna. Så vidt jeg vet har alle vårnepliktige våpen hjemme, de te innebærer også anti-panser våpen-for dem som er satt opp med det.

Jeg mener at når vi kritiserer borgerskapet i 1940 for

ikke å ha stillt tilstrekkelig og skikkelige våpen til disposisjon for den nasjonale motstanden, så blir det latterlig dersom vi skal stille oss likegyldige til om d t skal foreligge tilstrekkelig med våpen i den neste krig.

Parolen "ingen bevilgninger gir d t inntrykk og skper det poltiske klimaet at dette er likegyldig for oss.

Dette kan ikke være rett.

Det var politiske grunner til at de ikke hadde skaffa våpen, i følge Strømme hadde de fjærma sluttstykke, fjærer o.l. for å hindre at de kunne brukes til opprør.

Det er også tilfelle som offiserene har sagt at den sosialdemokratiske regjeringa ikke var innstillt på å gjøre landet i stand til å forsvare seg.

Det var mye væpning som kunne skjedd relativt enkelt som likevel ikke skjedde.

Harald Normann har f.eks. pekt på at kystfestningene kunne vært bedre.

En kystfestning holdt på å ødelegge hele opplegget tul Hitler, Oskarsborg i Drøbaksundet.

En kunne umulig stille seg likegyldig til om det fantes torpedoer og granater på Oskarsborg. Derfor er det eneste logiske stndpunktet jeg kan falle ned på, at det ut fra min vurdering av krigsfaren, og ut fra min vurdering av hvordan det borgerlige forsvaret vil fungere i innledningen av en slik krig: Jeg kan ikke opprettholde parolen "ingen bevilgninger".

"Bevilgninger vil bli brukt mot arbeiderklassen"

Så kommer argumentet. Ja, men vil ikke dette fortastt kunne brukes mot arbeiderklassen?

Sjølsagt vil d t det. Det har vi ingen garantier mot.

Dette kan ingen avstemming i stortinget hindre.

Jeg har all erfaring vist oss.

Det eneste som på noen måte kan hindre at våpna blir brukt mot arbeiderklassen, er at de som blir satt til å bruke dem nekter d tte.

Det er et politisk spørsmål.

Det er ikke et bevilgningsspørsmål. Det gjelder like mye i dag som i framtida. Forutsatt at soldatene er nært knytta til den revolusjonære arbeiderbevegelsen, forutsatt at soldatene er politisk mobilisert mot militarismen, mot å bruke våpna mot folket - så hjeper det ikke hvor mye effigtive våpen det finns.

Tvert i mot så vil det at det finnes mye våpen, kunne vende seg til sin motsetning - mot borgerskapet.

Det at det finns en verhepliktsarme vil kunne vende seg til sin motsetning, fordi våpna vil kunne bli brukt mot borgerskapet sjøl.

Dette er som sagt ikke spørsmål som blir avgjort ved avstemninger.

Jeg avgjøres av styrken til den revolusjonære bevegelsen blandt soldatene.

Et godt eksempel på dette er 1917.^Uet var ikke mangel på våpen som gjøre at Tsar n tapte. Men mangel på støtte blandt soldatene. Soldatene støtta arbeiderklassen.

Oslo er dårlig forsvart.

Men det som er tilfelde er at mangel på de våpna vil kunne få avgjørened innflytelse på den militære situasjonen ved en invasjon.

Ta Oslo som eksempel.

Så vidt jeg kan se er Oslo svært dårlig sikra mot et angrep, og jeg ser for meg muligheten for at Oslo kan være blandt de første delene av Norge som blir angrepet. Da finnes det ei parade avdeling: Garden. Så finnes det Lahaugmoen og så finnes N KE batterier.

Kan hende finnes det noe mer.

I Aftenposten har jeg sett at det finnes et forslag om å legge ned NIKE.

De som har greie på det sier at NIKE er ute av stand til å stoppe en eneste russisk invasjon styrke, russerene kan visst nok lamme radaren.

I stedet for å si at vi legger det ned, så vil jeg si at vi må få noe mer effektivt.

Jeg er ikke likegyldig til om det vil ta Sovjet en halv time eller tre dage å ta Oslo. Jeg skjønner ikke hvordan arbeiderbevegelsen kan stille seg likegyldig til det. Dersom de lykkes i et lynangrep på f.eks. Oslo vil de kunne skape en politisk situasjon hvor kapitulasjon, administrasjonsråd, eller for den saks skyld en Stauning regjering ala Danmark, vil være veldig nært. Det vil etter min mening være livsfarlig for arbeiderklassen. Det vil være livsfarlig for muligheten til å utvikle en nasjonal-revolusjonær krig.

For ikke å snakke om at store deler av partiet sjølsagt vil bli likvidert.

Vi er ikke til de grader på krigsfot at det er likegyldigt for oss om vi får 3 dager eller en halv time på oss. I motsetning til å stille meg likegyldig til om det finnes et luftforsvar av Oslo eller ei, så vil jeg stille meg aktiv til at et slikt forsvaret skal finnes.

Jeg mener at de kreftene som agiterer mot dette, politisk sett er de samme som sier at Sovjet ikke er så farlig.

F.eks Dagbladet, Ny Tid, Friheten som sier at det er NATO aktivisme å kreve forsvaret av Norge. I virkligheten sier de at det er Norge som truer Sovjet.

Jeg mener at å gi etter for denne agitasjonen er å gi etter for sovjets press om at det er urettferdig av land i den andre verden å væpne seg til forsvaret av sjølråderetten at det er urettferdig å forsvare seg mot en invasjon.

Politisk sett skal det skapes et klima som gjør det så lett som mulig å gjennomføre en invasjon.

Jeg mener derfor at parolen "ingen bevilgninger" med en økende krigsfare der Sovjet er på offansiven, har endra karakter.

Fardeler ved å gi opp parolen.

Det betyr ikke at jeg vil gå inn for bevilgninger av enhver sort til borgerskapets hær, men jeg vil gi opp parolen "ingen bevilgninger" for å ha muligheten til å gå inn for helt bestemte bevilgninger.

Støtte til hele militærbudsjettet er etter min mening helt utelukket, og å fremme et alternativt budsjett er etter min mening illusjonsmakeri.

Det det er snakk om, er å bevilge seg sjøl retten til å engasjere seg i hva slags borgerlig militærapparat det skal være her i landet.

Helst vil jeg ha et sosialistisk forsvar, men det er ikke det som står på dagsorden.

Jeg foretrekker et borgerlig demokratisk diktatur som det vi har i Norge, framfor et sovjetisk militærdiktatur.

Jeg foretrekker også nasjonal sjølråderett framfor en slavetilværelse i Sovjets "sosialistiske fellesskap"

Derfor mener jeg at med en slik politisk endring blir vi politisk i stand til å si f.eks: "nei det er feil å satse på F16, vi må satse på anti-luftes skyts, og anti-panser."

Det er feil å bevilge til lagring av tungt NATO materiell. Det er riktigere å satse på det og det, som lettere vil kunne brukes i en krig mot en sovjetisk invasjon av Norge"

Slike problemstillinger er vi med disse endringene i stand til å gå inn i.

Er avdelingene oppsatt med nok anti-panser våpen?

Jeg tror ikke det. Sovjet satser på panser. De har svært lite infanteri som beveger seg utenfor panser-personell kjøretøyer. Det betyr at dersom du ikke har nok anti-panser så ligger du svært dårlig an.

Har du slike våpen kan du endre slagsituasjonen ganske kraftig.

Tilsvarende må vi også kreve at soldatene får realistiske krigsøvelser.

En kan stille kraftigere spørsmål ved den typen flyplassforsvar som er lagt opp i Norge i dag, som skal forsvare NATOs luftbru, og si at dette er ei kjøttkvern. Dette er forsøk på å gjøre Norske soldater til kanonføde for NATOs strategiske planer.

Det blir ikke forsvart noe land på den måten.

I stedet så burde vi sette inn styrkene slik og slik.

Vi har ingen parlamentarisk innflytelse. Sjøl om vi skulle få det i form av en representant eller to, er det ikke der vi har muligheter til å påvirke yepninga av det norske forsvaret.

Derimot så mener jeg at vi har en faktisk mulighet til å påvirke det likevel.

Hvordan da?

Først og fremst gjennom soldatorganisasjonene.

Soldatene ser disse problemene. Soldatene vakler mellom defaitisme som er veldig negativ og det finnes en oppgitthet over offiserene som er helt berettiga, men soldatene ser først og fremst ingen vei ut av dette, og ser at den krigen de er satt til å føre, er tapt. Jeg mener at å gå ut med krav om bestemte typer væpning og bestemte typer øvelser osv. så vil en lettere kunne vinne oppslutning blant soldatene for det, og med det skapet et press som borgerskapet ikke kan se bort fra.

Med det skal en heller ikke se bort fra at vi kan påvirke hva slags type våpen osv. som finns.

Eller vi kan unnlate å påvirke det og med passivitet bidra til at det er faktisk farlige forhold som ikke blir endra på i den diskusjonen som går nå har følgende argumenter blitt reist:

Hva om forsvaret som før hadde fått vår støtte, så ble satt inn mot f.eks. arbeiderene på Svalbard eller fiskerene i Måusundvær?

Da ville vel gråtopp følt seg lite høy i hatten?

Poenget er at vi ikke kan gi noen garantier mot slikt.

Vi må si klart fra på forhånd at vi har ingen illusjoner om det borgerlige forsvaret, og at vi slår fast at forutsetningene for å hindre noe sånt, det er at soldatene nekter å gå mot arbeiderene på Svalbard.

Det er det vi som må forberede dem på.

Dersom noe slikt blir aktuelt så gjør ikke dere det.

Da er det opprør dere må gjøre.

Det og ingen ting annet er det som er garantien.

Dessuten dersom en skal se nøktere på det: Er det overhengerde fare for at regjeringen vil sende soldater for å slå ned gruvearbeidere?

Nei, det er tatt ut av den bakvendte verden.

Det som er faren er at russerene forbereder seg på å ta Longyearbyen med ett lynangrep, og at de norske arbeiderene ikke er væpna i det hele tatt.

det var det som skulle være vårt problem.

Kommer det da opp et forslag om å gi arbeiderene noe mer enn en sprettert, så er vi ifølge vårt militærprogramm forplikta til å gå mot dette.

Jeg mener det er rettferdig av Norge å sette seg i stand til å forsvare Svalbard og arbeiderene der mot en russisk lynokkupasjon. Jeg mener at dette er urettferdig er russerne.

Er vi for NATO?

Hva så med NATO?

Jeg skal si litt om dette.

Noen er helt enige med meg i det jeg nå har sagt om bevilgningen, f.eks. Jan Myrdal.

Han er helt enig i det.

Han går inn for å styrke det svenske forsvaret. Det er et bra standpunkt etter min mening. I tillegg sier han at det er rett å gå inn for NATO. Det måtte være den logiske videreutviklinga av hans standpunkt.

Jeg mener at han som en typisk svenske, har store illusjoner om både NATO og det borgerlige militærapparatet.

De har ikke deltatt i en rettferdig krig siden Gustav Vaasa.

Hvilken erfaringer har de med borgerskapet?

De har den erfaringa fra siste krig at de stod utenfor, og at borgerskapet var delvis protysk og delvis på slutten av krigen kom over til den engelsk/amerikanske sida.

Men de har aldri sett et borgerlig forsvar som liksom skulle forsvare landet, og så ramla sammen.

Slik er det vi har sett det i Norge.

De har heller ikke folk som har deltatt i kamp og som plutselig ser at det geværet de har mellom hendene ikke kan skyte.

Og at den offiseren som skulle kommandere er reist på landet.

Derfor mener jeg at en del av debatten som har vært ført har vært vikklighetsfjærn.

Jeg mener at en del av de politiske standpunktene, så som krav av nasjonalt forsvar er forståelige, men de illusjonene de illusjonene de har om det borgerlige forsvarets evne til å stå mot en invasjon i Sverige er helt overdrevne.

Det kommer og til uttrykk i den nye instruksen som er sendt ut i Sverige og som er trykt i "Gnistan"-er en plan for at den svenske regjeringa skl bli administrasjonsråd under en russisk okkupasjon.

Det er et element som ikke har vært inne i den svenske militærdiskusjonen i det hele tatt.

Det har derimot var inne i den norske i høy grad.

Det er utfra de erfaringene vi har som tidligere okkupert land.

NATO kan kanskje virke godt rusta og med en vilje til å forsvare oss fra den andre sida av kjølen.

Vi som har erfaringer fra NATO innafra, veit mye mer om de forskjellige sidene ved NATO.

For det første vil jeg erklære meg helt enig med kin-eserene på ett punkt.

Nemlig at NATO ikke har den samme karakteren i dag som da den ble oppretta.

Dengang var det en defensiv militærallianse, retta mot sosialismen.

I dag er det en militærallianse som har problemer med å holde sammen, og som først og fremst er defensiv.

Den kan brukes til offensive operasjoner, men det er ikke en realistisk pensvinkel fra noe NATO hold om at de kan erobre områder fra Sovjet ved å gå til et lynangrep.

Det de diskuterer, er hvor mye de kommer til å tape i en konfrontasjon med Sovjet.

Dette er et forhold som stadig utvikler seg i NATOs disfavour.

F.eks. Tyrkia og Hellas viser at NATO går opp i kantene.

NATO landet Tyrkia er ikke skikkelig integrert i NATO.

Sovjeter den største utenlandske investoren der, ei makt med svært stor inflytelse.

At NATO de for er på defensiven er det ingen tvil om. At de er i stand til å drive urettferdige kriger, og at de driver revolusjoner retta mot arbeidere i Norge, at de driver øvelser i å bruke atomvåpen på norsk jord mot russiske styrker, det viser karakteren til NATO som en imperialistisk allianse.

Noen kan si, og jeg tror Myrdal ville si det, at dersom NATO blei nedlagt nå så ville det oppmuntre Sovjet - det ville øke krigsfaren.

Dette hold r jeg for sansynlig.

Dersom NATO blei ensidig nedlagt så ville det øke krigsfaren.

Vi har aldri krevd en ensidig nedlegging av NATO, vi har krevd nedlegging av NATO og Warsjapakta.

Det har vært vår general-linje.

Dette mener jeg vi skal holde fast ved.

Jeg mener forslag om ensidig nedlegging fra Sovjets side er svært farlig, og det skal vi ikke være med på.

Hva så med Norge og NATO?

Er det slik at NATO medlemskapet har en avskrekkende virkning på Sovjet?

Jeg mener det har det.

Sovjet bet at dersom de angriper Norge så får de høyst sansynlig problemer med USA.

De ville rykke inn med sine styrker, England og Canada d t samme.

Når de derfor planlegger et angrep på Norge så må de ta med i beregninga at de vil stå over for en større fiende enn Norge aleine.

Så sett kan en si at NATO bidrar til å dempe Sovjets appetitt på Norge.

På den andre sida er ikke NATO noen garanti for norsk sjølråderett. Dette fordi gjennom NATO legges overkomandoen for norske styrker til Pentagon og Brussel.

Det betyr at det er de kreftene som får makta over hvordan norske styrker skal disponeres, og det er de som vil få makta til å kapitulere, dersom det er det de ønsker.

Det står i deres makt å selge Norge til Sovjet, dersom de kan oppmå fordeler på andre fronter med det.

Det er en velkjent imperialistisk taktikk.

Den blei brukt i oppgjøret etter 1. verdenskrig, og den blei brukt ei rekke ganger både før og seinere.

Når Norge overlater skjebnen sin til NATO så betyr det å først og fremst å legge avgjørelsene i hendene på amerikanerne.

De kan avgjøre om Norge skal forsvares eller ei. Dessuten betyr det at Norge vil bli slagmark mellom to supermakter, hvor det vil ligge opp til USA om den eine eller den andre norske byen der det er sovjetiske styrker, skal utslettes med atombomber.

Dessuten setter det NATO i stand til å kommandere norske styrker til å drive urettferdig krig i andre land, la oss si erobre Bulgaria.

Nå er ikke det særlig overhengende - før en krig bryter ut, men under en slik krig kan de brukes til det.

Det har og vært snakk om å utvide NATOs sørgrense, den er nå ved sørgrensen av Middelhavet, eller ved Steinbukkens vendekrets.

Det har vært snakk om å gjøre hele Afrika til NATOs operasjonsområde.

Det er i så fall å bruke NATO-styrker i en urettferdig omfordelingskrig med Sovjet i Afrika.

Det er et mulig perspektiv, og det er noe Norge ikke unngår så lenge vi er med i NATO.

Ellers mener jeg at sjøl om NATO har en delvis preventiv funksjon så er det ikke tilstrekkelig til å kunne være for NATO.

Jeg mener at vi må opprettholde "Norge ut av NATO" , men dersom vi gjør dette er det etter min mening meningsløst å opprettholde "...ingen bevilgninger" .

UT av NATO uansett vilkår?

Dersom en sier at vi skal ut av NATO ,så må en si som argument at da må en bygge opp et nasjonalt forsvar som virkelig er i stand til å bli oppfatta som en reell motstander av en angriper.

Ellers mener jeg en stiller seg i en håpløs posisjon. Med å opprettholde NATO parolen, så skjerpes behovet for å endre parolen om bevilgninger.

Så er det et spørsmål om en kan støtte bevilgninger når en er med i NATO, det er det allerede argumentet for.

Betyr dette at jeg mener Norge skal ut av NATO på alle vilkår?

Nei, ikke under alle forhold.

Det kan oppstå en situasjon som notekrisen i Finnland. Her skapte Sovjet en krisesituasjon, for å skaffe seg politisk innflytelse.

Det kan være at de skjerper situasjonen så langt at

de innkaller Nordli til å stå på teppet i Moskva, der han får ordre om å trekke Norge ut av NATO, eller så internerer Sovjet.

Dette er ikke helt umulig.

Det er gjort før, og det er en fortsettelse av det kanondiplomatiet som Sovjet driver i dag.

I en slik situasjon mener jeg det ville være vanvidd å gå ut av NATO.

Det ville være å gjøre Norge til en Sovjetisk koloni.

Det ville være å overlate til Sovjet å bestemme Norges innen- og utenrikspolitikk.

I en slik situasjon er parolen "Norge ut av NATO" en reaksjonær parol.

Det har vært situasjoner som likner dette. Nemlig

Kosygin angrep på Nordli i Stocholm, under møte i Nordisk Råd.

Her benytta han en anledning når han satt sammen med de nordiske statsministerene, til å skjelle ut Nordli fordi Norge tok i mot Vest-tyske NATO styrker.

Kosygin sa han oppfatta dette som en trussel mot Sovjet.

Dette var uhørt. Hadde Nordli bøyd seg for det presset så ville det vært en Skavenius politikk, en forsoningspolitikk med en aggressiv stat.

Det var rett av Nordli å ikke bøye seg for dette presset. En annen sak er hvordan vi ser på Vest-tyske styrker i Norge.

Det er et spørsmål det er helt opp til det norske folk å avgjøre.

Det er noe Sovjet ikke har noe med.

Med dette er min mening om NATO parola kjent.

Kvinnelig værneplikt.

Det er andre ting jeg oppfatter som uproblematisk. Slik som at vi må gå inn for styrking av sivilforsvaret. Det har vi lenge hatt som politikk. Vi har bare ikke gjort noe med det.

Jeg mener det er et uttrykk for at vi har vært usikre på hva vi går inn for og hva vi går mot, for å gjøre Norge i stand til å møte en krigs situasjon.

Men det som er forholda i dag, er at sivilforsvaret er på et slikt nivå at det til og med ved et begrensa atomangrep så vil store deler av sivilbefolkninga bli likvidert, fordi det ikke er gjort noe for å skaffe skikkelige tilfluktsrom.

Det er noe vi ikke kan være likegyldige til.

Jeg har og tatt opp spørsmålet om kvinnelig værneplikt. Det henger for så vidt direkte sammen med den strategiske situasjonen.

Jeg mener det henger sammen med den prinsipielle holdninga til Lenin som jeg er enig i, nemlig at enhver som ikke lærer seg å bruke våpen fortjener å bli behandla som en slave.

Jeg er mot at kvinnfolka skal bli behandla som slaver. De må derfor skaffe seg våpenkunnskap.

Mot dette har det vært sagt at dette kan de skaffe seg ved å gå inn i skytterlaga.

Problemet er at det skjer ikke.

Flertallet av mannfolka har ikke lært sine ferdigheter i skytterlaga. Dessuten er det lite feltmanøvre du lærer i skytterlag.

Du lærer et begrensa våpenbruk.

Linja med å si at kvinnfolka kan lære våpenbruk gjennom skytterlaga er i virkligheten ei linje for å si at 90% av kvinnfolka ikke skal beherske våpenbruk når krigen bryter ut.

Hva er erfaringene fra 1940.

Kvinnfolka spillte en heroisk rolle, men jeg har ikke hørt om et eneste kvinnfolk som deltok i vapna kamp.

Det er det som er den bitre realiteten.

Det kom av at kvinnfolka hadde ingen trening i det, og de hadde heller ingen plikt på seg til å gjøre det. Grunnen til at jeg tidligere har vært mot kvinnelig værneplikt har vært sosiale, og ikke fordi jeg har ment at kvinnelig værneplikt har styrka borgerskapet.

Or er det slik at kvinnelig værneplikt styrker borgerskapet, så styrker mannlig værneplikt også borgerskapet. Et er derfor et argument for militærnektning. Et argument for å gjøre værneplikt høren så liten som mulig.

Det er etter mitt syn reaksjonært.

Blei den så liten som mulig ville borgerskapet gå over til værva her, slik som i England.

det ville være fullstendig kontrarevolusjonært.

Hvis derimot mesteparten av befolkninga kunne behandle våpen, så ville det øke det potensialet som folket har og som proletariatet har for å sette inn mot en indre eller en ytre klassefiende.

Men grunnen har vært sosial.

Nemlig at kvinnfolka har problemer med dette.

Men jeg mener det er problemer som må overvinnes, og at kvinnfolka har rett til å kreve at de skal overvinnes.

På den måten vil de få retten til å gjøre værneplikt på linje med mennene.

I virkligheten er det værneplikt for kvinner i Norge i dag.

Så det er ikke et krav vi behøver å stille.

Det er bare det at ingen kvinner utkalles unntatt de reaksjonære kvinnfolka som melder seg sjøl.

Men alle kvinner som ikke har unger eller der det er spesielle forhold tilstede, kan bli utkalt til å gjøre førstegangstjeneste.

Noen er det også som hvert år gjør dette.

Aftenposten har repotasje for hvert kull som blir tatt opp.

Det er folk med bindestrek og adresse i Oslo vest.

Det er vel ingen grunn til at det bare er borgerkvinnfolka som skal lære dette?

Jeg ser ikke noe progresivt i det. Vi må etter min mening stille krav til staten at den legger de økonomiske og sosiale forholda slik til rette at kvinnfolka kan delta i værneplikta.

Andre partiers militære program.

Det er ingen andre partier som snakker om en såpass truende krigsfare som det vi snakker om.

Når det gjelder Høyre så har de en NATO politikk.

Denne politikken betyr, dersom den skal være konsekvent, at en må gå inn for stasjonering av NATO tropper i Norge.

Fordi det opplegget som NATO har for forsvar av Norge i dag, forutsetter ei varslings tid på ei uke, at det er klart ei uke på forhand at Sovjet vil angripe landet.

Det er helt urealistisk.

Til og med på tyskerene var det ikke ei varslings tid på mer enn noen timer.

Det kunne vært et varsel som kunne vært tatt alvorlig.

Men å snakke om ei uke for omplassering av NATO styrkene er heilt latterlig.

Det betyr at for at dette skal virke ,må styrkene være der på forhand.

De norske styrkene i Sør Norge må være flydd til Nord Norge på forhand.

Alt dette tar minst ei uke.

Til nå er dette gjennomført på tre uker- i fredstid.

I virkligheten betyr parolen om å satse på NATO, derfor et krav om titusener av utenlandske NATO styrker plassert i Norge.

et er den egentlige konsekvensen av Høyre sin NATO politikk.

Arbeiderpartiet vakler på dette.

Det som er kommet fram som et kompromiss er stasjonering av tyngre materøell. Dette skal stå her på forhand, slik at soldatene kan komme med lettere utstyr og fly.

Men det er og en pro-sovjetisk fløy i Arbeiderpartiet.

De er mot NATO på et halv eller hel sosialimperialistisk grunnlag.

I SV så har det vært krefter som ahr vært for den gamle pasifismen.

Den gikk ut på å redusere militærbudsjettet til 75%.

Det var å spare penger for å bruke dem til andre ting.

Dette har vært SVs agitasjon heke tida. Skjære en milliard av forsvarsbudsjettet for å bruke disse pengene til daghjemm o.l.

De har vært for at det k skal være et visst forsvar.

Så skjedde det ved et kupp på forrige landsmøte at Kontrast-fraksjonen fikk gjennom et vedtak at SV skulle gå mot alle bevilgninger til det borgerlige forsvaret.

Argumentasjonen finner vi i den Steinar Stjernø

artikkelen som er trykt i Røde Fane nr. 4/78.

Der sier han at det ikke finns noen krigsfare i Europa.

Det finnes ingen facistisk stat som Hitler Tyskland som vil kunne finne på å angripen Norge.

Derfor er det ingen grunn til å ha noe forsvar.

Hans parole om ingen bevilgninger er en klar nedrustningsparole.

Så sier han og formannen i SU, Erik Solheim, at dersom det hadde eksistert noen krigsfare, så er NATO det beste vern. Det viser deres illusjoner på dette spørsmålet.

Dette er mitt standpunkt.

En del er kontroversi llt, det uttrykker opposisjon til programmet.

Men jeg håper det er klart at det fra min side på ingen måte er tale om noen fullstendig revisjon av partiets program.

Jeg vil beholde hele grunnlaget i det militære programmet og så revidere punktet om bevilgninger.

I tillegg går jeg inn for at vi formulerer ei programatisk holdning for kvinnelig værneplikt.

I

1) Neutronbomben och Stockholmsappellen.

Kampanjen mot neutronbomben är svindel. Det krävs att någon säger detta högt och tydligt. Ty neutronbomben är ett människomassmördande kärnvapen precis som atombomb och vätebomb. I ett cyniskt propagandakrig utnyttjar just nu Sovjetunionens ledare frågan om neutronbomben precis så som Goebbels cyniskt utnyttjade folkens fredslängtan före andra världskriget. Detta skriver jag därför att jag anser att neutronbomben bör förbjudas; att en sträng kontroll upprättas för att se till att förbudet efterlevs och att den som först använde en sådan sorts bomb skulle begå brott mot mänskligheten och måste behandlas som krigsförbrytare. Om Carter först skulle ta till ett vapen som neutronbomben borde han gripas och föras till galgen och hängas med rep runt nacken till dess döden inträtt. Men sovjetledarnas propaganda mot neutronbomben är till äcklighet motbjudande och falsk.

Vad är det vi har krävt och kräver? Minns ni det? Jag minns det! Jag tillhörde de tusentals fredsarbetare som i det tidiga femtiotalet sprang trappa upp och trappa ner och samlade namn på Stockholmsappellen. Kan ni orden?

Vi kräver o villkorligt förbud mot atomvapnet, som är ett vapen för terror och massutrotning av människor. Vi kräver upprättandet av en sträng internationell kontroll för att säkerställa detta förbuds efterlevnad. Vi anser att den regering som först använder atomvapnet, mot vilket land det vara må, skulle begå ett brott mot mänskligheten och måste behandlas som krigsförbrytare. Vi uppmanar alla människor av god vilja i hela världen att underteckna denna appell!

Vi som sprang i trappuppgångarna för att samla namn under denna appell skälldes i Aftonbladet för ryssdrängar. Ty då var Förenta Staterna mäktigast och då krökte anständiga redaktörer och politiker i landet rygg för Förenta Staterna som de nyss krökt rygg för Tyskland och som de nu kröker rygg för Sovjetunionen. Men vi tog debatten rakt fram och lät oss inte skrämmas och till slut blev det en halv miljard namnunderskrifter jorden runt och krigsgångarna i Pentagon trängdes den gången tillbaka.

Nu är det Sovjetunionens ledare som handlar så som Förenta Staternas ledare den gången. I stället för o villkorligt förbud och sträng internationell kontroll söker de fixa olika falska nedrustningsplaner som i realiteten innebär inte atomvapnets förbudande utan dess legalisering och lagliga erkännande såsom Stalin på den dåvarande sovjetregeringens vägnar sade om Förenta Staternas nedrustningsförslag 1951!

Situationen är svår. Sovjetunionens ledare bedriver internationell utpressningspolitik. De skrivar och skroderar om sin styrka och sina vapen och deras generaler dignar under ordnar och epåletter och de sänder sina legoknekter till Afrikas horn och de stationerar kärnvapenbärande u-båtar i Östersjön utan militär nödvändighet för att söka skrämman de nordiska regeringarna till eftergivenhet och tystnad. Bresnev är ingen galen hund; han är en sligt beräknande tsaristisk politiker. Falsk och hycklande. Men just därför att situationen är svår måste vi ta upp de principiella frågorna. Vi får inte låta lura oss av Bresnevs fredsfraser; då går det oss lika illa som det gick de

II

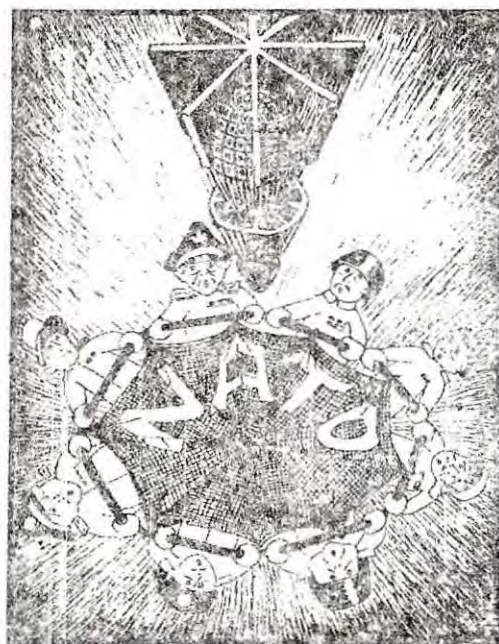

BILD: P O ULTVEDT

europiska småstater som lät lura sig av Hitlers hycklande fredsfraser. Mot den falska ryska fredspropagandan bör vi ställa de krav som vi ställde 1950. De kraven var riktiga. Om vi lyckas ena oss så som vi enade oss den gången kan vi tvinga de ryska ledarna på reträtt så som vi tvingade Pentagon på reträtt 1952. Det är vi själva som avgör frågan om krig eller fred i Europa.

2) Att känna lössen på gången.

Det finns sådana som menar att Bresnevs Sovjetunion visserligen är misstänkt likt tsarernas Ryssland och att där varken finns socialism eller demokrati men att det i alla fall är den olikheten mellan den ryska supermakten och den andra supermakten att den ryska supermakten ger sitt stöd åt antiimperialismen.

Näja. Läs detta:

„Sedan ett halvt sekel lämpar det indiska kongresspartiet för Indiens frihet... Gandhi, den indiska frihetskampens veteran... Av det döva bruset i Indien har blivit en storm, som behåller ett oväder... Befrielsens dag måste komma för Indien. Det kommer en dag då världen befrias från de samvetslösa brittiska maktbarnas låga egoistiska utsagningspolitik. Ty de breda massorna av det brittiska folket — det vilja vi här ännu påpeka — ha aldrig tillåtit draga nytta av det brittiska världsväldet. Liksom för många år sedan — blott i förändrad form från den dåtida monarkin till den nuvarande demokratin — har ständigt den lilla brittiska oligarkin och plutokratien, de penninggäendes koteri, i sitt eviga maktbegär och sin snikhet utsugit det egna folket och världens folk under den moraliska ärkammet, som dryper av hyckleri.“

Det skrevs för en generation sedan och spreds i Sverige. Var det inte en utmärkt läsning för oss som arbetade för Indiens frihet? Så talade en bundsförvant... eller hur?

Läs nu detta från samma tid och samma avsändare.

„I stark motsättning mot Förenta Staternas

till sken» demokratiska, i verkligheten kapitalistisk-imperialistiska planer, ha Tysklands, Italiens och Japans enade folk uppställt som sitt mål att skapa en ny ordning i världen, präglad av social rättvisa till hätnad för jordens alla hittills undertryckta och rättslösa folk.»²

Så såg den »national-socialistiska» tyska propagandan ut i Sverige under det andra världskriget. Vi som var för folkens frihet och mot kolonialism och imperialism; vi som var mot kapitalism och för »social rättvisa till hätnad för jordens alla hittills undertryckta och rättslösa folk», tvangs lära oss olikheten mellan falsk och äkta antiimperialism. Vi kände till den brittiska imperialismens brott. Churchillregeringens medvetna hungermord på miljoner människor i Bengalen var ett ohyggligt och överlagt brott mot mänskligheten. De utnärmlade liken ropade mot himlarna. Dock var Churchill en allierad i kampen mot den värsta fienden till såväl Indiens som all världens folk; den tyska Hitlerfascismen och den japanska imperialismen. Vi lät oss inte luras av de »vänster»-slagord som spreds av Goebbels från Berlin och den »antiimperialism» som sreds från Tokyo.

Nu är det Bresjnevs propagandister som talar med »vänster»-slagord och som söker sprida »antiimperialism». Vi bör känna igen lössen på gången.

3) Om oreserverat stöd för NATO.

I det läge som nu råder i Europa har jag skrivit och skriver att det är viktigt att slå vakt om NATO och inte tillåta Bresjnevs propagandister att undergräva NATO för att öka Warszawapaktens angreppsförmåga; det är viktigt att se upp med den Münchenpolitik som starka krafter i Förenta Staterna förordar. Liksom Bresjnevs propagandister talar om Östersjön som ett »Fredens hav» för att småstaterna i Rysslands närhet skall avrusta under det att Ryssland själv bygger ut basen i Murmansk och stationerar kärnvapenbärande ubåtar i Östersjön så angriper Bresjnevs verktyg NATO för att öka sin egen sidas övervikt. Visst skall Norden vara kärnvapenfritt... också Murmansk! Visst skall Östersjön vara ett fredens hav... också den ryska flottan skall under kontroll! Visst skall NATO bort... men bara när Warszawapakten upplöses och de ryska ockupanterna dras bort ur Östeuropa. Ännu är NATO ett europeiskt försvarsförbund mot Kreml. Ett försvarsförbund som inte bör lita på Förenta Staternas styrka (och dess vacklande München-politiker) utan blott på de egna nationernas försvarsförmåga.

Den som säger att jag därmed oreserverat stöder NATO eller Förenta Staternas imperialism är en provocatör och en antiimperialist av samma skrot och korn som den vilken säger att jag under det andra världskriget oreserverat stödde Churchill-regeringens brott mot mänskligheten i Bengalen och Wall Streets planer! Jag känner som sagt lössen på gången! Det är inte första gången jag mött dem.

Jan Myrdal

¹ FRANK, Reinhard. England och Indien. En historisk återblick. Översatt av Ekberg-Hedqvist. Allan Svea Rikes Förlag, Stockholm 1940.

² HARTIG, Paul. Dollardemokratin U.S.A. (tryckt på svenska), Berlin u.ä.

■ ■ ■ Det finns sådana som tror att de är odödliga. Vad vet jag. Men vi andra som vet att vi skall dö begår naturligtvis inte självmord av detta vetande; vi söker undvika att dö. Vi uppskjuter vår död.

Med kriget är det litet annorlunda. Det är troligt att en värld utan klasskonflikter och utan kamp om världsherravälden blir en värld utan krig. Den tidens konflikter blir annorlunda. Hur vet ingen. Vi kommer inte att uppleva den. Knappast heller våra barn och barnbarn. Men kanske deras barn. Vi kan i detta nu vara förvisade om att supermakternas kamp om världsherravälden kommer att leda till världskrig. Handlar det förnuftigt kan vi uppskjuta detta krig och förhindra dess omedelbara utbrott och minska det kommande krigets fördöelse.

Alla är inte överens. Några har menat att vi inte förmår skjuta upp detta storkrig. Andra finner det lika upprörande att jag påpekar att detta krig kommer som de finner det vara om jag säger åt dem att de kommer att dö och begravas (om de inte bränns).

Äter andra vill tro att allt förblir som det är. Det som var sant i går förblir sant i morgon. De tror löftena håller. Men var är den snö som föll i fjol? Det finns inget fast, inget oföränderligt; den som behåller en åsikt byter åsikt. Verkligheten är ständigt ny. Och det är den verkligheten som får undersökas.

På tjugotalet demonstrerade anti-imperialister i Europa mot »Kanonernas förbund». Och det var rätt. På trettioalet slog anti-imperialister i Europa vakt om »Nationernas förbund» och det var också rätt ty däremellan låg Hitlers maktutöande. På fyrtioalet betydde »Nationernas förbund» alls ingenting. Och även det var rätt ty nu var det krig mot Hitler och vi stod alla enade; patriotiska högermän med kommunister. På femtioalet hade Anti-Hitler-koalitionen segrat och spruckit och nu kämpade anti-imperialisterna mot det NATO som anfördes av Förenta Staterna. På sextioalet har rollerna bytts; Förenta Staterna är på reträtt. Där härskar München-andan som i England på trettioalet. Nu är det nödvändigt att slå vakt om den kollektiva säkerheten i Europa mot dagens farligaste makt, Sovjetunionen. Nu är det viktigt att skydda det NATO i Europa som München-politikerna i Förenta Staterna vill prisge åt Kreml. Konflikten består trots att rollerna växlar och ingen av oss kan ta språnget ut ur sin tid.

Det är inte av en slump jag skriver att det nu blivit viktigt att slå vakt om NATO och att stärka NATO. Det är heller inte bara för att ge Aftonbladet en karamell att suga på. (Fäst det roar mig att ge dem en karamell som blir dem bitter med tiden.) Jag skriver uttryckligen om NATO då det är nödvändigt att slå sonder 50-talssanningar som blivit 70-talslögnar.

På 50-talet var det rätt att bekämpa NATO. På 60-talet var det rätt att kräva att både NATO och Warszawa-pakten skulle upplösas. I dag är det rätt att kräva att NATO ska skyddas och stärkas. Ty vad som är rätt och fel bestäms av de faktiska förhållandena här och nu och inte av de slagord som formulerades efter en analys av en situation som var verklig då men som är borta och tillhör historien nu.

P.O. ULTVEDT

Att anti-imperialister 1977 sysslar med att fullfölja den beslutssamma kampen mot NATO från femtiotalet finner jag lika olycksbådande som när fredsvänner år 1942 förde en beslutssam fredskamp mot »rustningar och militarism» i England och Förenta Staterna. Gårdagens sanning blir dagens lögn.

Det är därför det är så viktigt att inte kompromissa om frågor i lugn och ro. Det är konflikten och de öppna meningsbrytningarna som gör det möjligt att låta allt sortera ut sig. Det måste finnas strid mot enheten för att inte den anti-nazistiska fredsvännen av år 1935 skall bli en pro-nazistisk femtekolonnare av år 1942. Ty den som sade detsamma år 1942 som 1935 hade förändrats från anti-nazist till pro-nazist. Och det var ju inte meningen med engagemanget år 1935!

Nu har vi ett tiårsjubileum att känna stolthet över. 20 december 1967 i Stockholm. Då gjordes stora polisinsatser för att hejda och omintetgöra demonstrationen för FN:s rättvisa sak. Många som var med har öronstunnat än. Så pryglades de.

Nu hyllas 20 december 1967. Den hyllas så att den blir till myt. Men det går lögn i myter som det går mal i garderober om de inte vädras. Av helgdagskostymen blir bara trasor kvar när den skall fram till jubileet. Vädra!

När en av de anonyma innerspaltsreptilerna skall grida sig riktigt trovärdigt i de torra ögonvråarna då talas det om hur hjältemodigt jag och andra slogs mot poliskonstaplar för tio år sedan och hur borgerligt vi nu hyllar polisens insatser mot terrorister och knarklangare.

Visst försvarade vi oss mot polisen och drev igenom demonstrationen trots förbud och regeringsorder och polisinsatser. Det är riktigt. I augusti nästa år blir det tioårsdagen av Sovjetunionens brottsliga överfall på Tjeckoslovakien. Om det blir nödvändigt bör vi försvara oss mot polisen och driva igenom den demonstrationen mot förbud och regeringsorder och polisinsatser.

Men inte för att vi tycker om att slåss med polisen. Och inte för att polisen är våra verkliga motståndare. De flesta bland de polismän som sattes in mot oss 20 december 1967 var motståndare till Förenta Staternas förbryterska krig i Indokina liksom de flesta bland dem som skulle sättas in mot oss nästa år kommer att vara motståndare till Bresnjevs krigsförbryterska anfall på Tjeckoslovakien. Polisens kamp mot terrorister och knarklangare är riktig och berättigad nu liksom 1967 och liksom den kommer att vara riktig 1978.

Polismännen hade fått order. Polisledningen hade fått order. Det var den dåvarande regeringen som ville att FNL-rörelsen skulle slåss ned. Till det hade den politiskt taktiska skäl. Det var regeringens taktik vi bröt mot; vi sysslade inte med att »slåss med polisen».

Som kom fram under rättegångarna hade polismännen också – mot den ordinarie polisledningens vilja – utplacerats så framför utgångarna till Folkets Hus att vi gick ut i en polis-säck och att slagsmålen var oundvikliga. Det fanns ingen väg ut för publiken. Även den som till äventyrs inte velat bli demonstrant fick strid med polisen. Men det var på order. Och den ordern var inte polisens lokala påhitt. Gå tillbaka till rättegångsmaterialet och lyssna till banden där polisbefälet vittnar!

Vad är det då som gör att det kan bli rätt att slåss med poliser trots att man varken är polishatare eller anser annat än att det övervuldigande antalet polismän är bra folk som till låg lön utför ett svårt arbete under allmänna angrepp från slafsvänstern? Det är detsamma som det vilket gör det nödvändigt att bekämpa »Kanonernas förbund» på tjugotalet och värna »Nationernas förbund» på trettiotalet. Det är den kraft som gjorde det möjligt att förhindra imperialismerna i Förenta Staterna att inleda sitt anfallskrig i Europa på femtiotalet och som drev dem till nederlag under kriget mot Indokinas folk. Det är den kraft som kan göra det möjligt att nu i Europa slå tillbaka krigshotet från Kreml. Solidariteten!

Ty ytterst blir det solidariteten och folkens kamp som avgör historien. NATO behövs i Europa, men folkens beredskap och medvetna motstånd är den enda verkliga garantin mot att den rovgångs sovjetiska imperialismen under sin kamp för världsherravälde lyckas lägga under sig Västeuropa för några decennier.

Jan Myrdal